

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

30160

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 01.07.2025

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi (KKKA), keneler tarafından taşınan Bunyaviridae ailesine bağlı Nairovirüs grubuna ait bir virüsle oluşan ateş, halsizlik, iştahsızlık, kas ağrısı, baş ağrısı, bulantı, kusma, ishal ve ağır vakalarda kanama gibi bulgular ile seyrederek ölümlere neden olabilen zoonotik (hayvanlardan insanlara bulaşan) karakterli bir enfeksiyon hastalığıdır.

Hastalık ülkemizde ilk olarak 2002 yılında dikkatleri çekmiş ve 2003 yılında kesin tanısı konmuştur. KKKA vakaları, hastalığın başlıca bulaştırıcısı olan kenelerin aktifleştiği dönemden başlayarak ülkemizde bahar ve yaz aylarında görülmektedir. Hastalık ülkemizde bulaştırıcısı kene türünün yaşam alanlarıyla uyumlu bir şekilde görülmektedir. İlk kez Tokat ili ve civarında dikkatleri çeken Kırım Kongo Kanamalı Ateşi vakaları çoğunlukla İç Anadolu'nun kuzeyi, Orta Karadeniz ve Doğu Anadolu'nun kuzeyinde yoğunlaşmaktadır.

Uzmanlara göre ülkemizde hastalık, başlıca hastalık etkenini taşıyan kenenin tutunması veya bununla temas sonucunda bulaşmaktadır. Ülkemizde hastalığın bulaştırıcısı asıl kene türü *Hyalomma marginatum*'dur. Bunun yanı sıra hastalık viremik dönemdeki hayvanların veya hasta kişilerin kan, doku, vücut çıkartılarına korunmasız temas sonucunda da bulaşabilmektedir. Enfekte kan, vücut sıvısı ve diğer dokularla temas sonrasında 5-6 gün; en fazla ise 13 gün olabilmektedir.

Ülkemizde KKKA bahar aylarında görülmeye başlamakta olup yaklaşık %4-5 fatalite hızıyla seyretmektedir. Bu yıl yaz aylarının gelmesi ve sıcaklıkların aniden artmasıyla birlikte, Kırım Kongo Kanamalı Ateşi (KKKA) hastalığını taşıyan keneler yeniden gündemimize girmiştir. KKKA vakaları ve ölüm haberleri genelde Tokat, Sivas, Kayseri, Giresun gibi illerde yoğunlaşmıştır. Kelkit Vadisi adı verilen, Erzurum ve Artvin'den başlayıp Çorum ve Amasya'ya kadar devam eden bölgede hyalomma marginatum türünün keneler arasında birinci sıradadır. Başta Sivas olmak üzere Amasya, Tokat, Erzincan, Giresun ve Yozgat gibi illerde kene vakaları hızla artmıştır. KKKA virüsü nedeniyle bu illerde birçok kişi hayatını kaybetmiştir.

Ancak kene tehdidi yalnızca bu bölgelerle sınırlı değildir. İstanbul'da da bu yıl içinde tam 7 bin kene ısırığı vakası kayda geçmiştir. Üstelik bu vakaların 6 bin 165'i son 3 ayda, yani havaların ısınmasıyla birlikte gerçekleşmiştir. Uzmanlar göçmen kuşların en etkili kene taşıyıcıları

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 **Faks:** 0 (312) 420 24 76 **E-Mail:** cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

30160

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

arasında olduğunu belirtmekte bununla birlikte Anadolu'dan İstanbul'a getirilen küçükbaş hayvanlar da yoğun şekilde kene taşıyabildiği ifade edilmektedir.

Uzmanlar, Türkiye'de yaygın olarak Amblyomma soyu dışındaki soylara bağlı 55 kene türü bilindiğini ve 'Haemaphysalis longicornis' adlı yeni bir kene türünün varlığının tespit edildiğini ve bu kenelerin, insanları ve hayvanları ısırarak kanlarını emdiğini ve bazı hastalıkları taşıyabildikleri, bunlardan en tehlikeli olan ise Ixodes ricinus türü olup Lyme hastalığı ve Kırım Kongo Kanamalı Ateşi gibi hastalıkları taşıyabilen bir türdür olduğunu açıklamaktadır.

Uzmanlar, şu ana kadar kenelerin tamamen yok edilemediğini, bunun sebebi olarak üreme potansiyelleri çok yüksek, yaşam alanlarının ve konak yelpazesinin çok geniş olması; sığır, koyun, keçi gibi evcil hayvanların dışında, her tür hayvana da tutunabiliyor olmalarına bağlamaktadır.

Bu varsayımlar dikkate alınarak hareket edilmesi ve halk sağlığının korunması gerekmektedir. Bu çerçevede Sağlık Bakanlığı' KKKA olarak bilinen net tedavisi ya da aşısı olmayan hastalığın tedavisinde destek tedavisi seçenekleri oluşturulduğu, hastaların yüzde 5'e yakını hayatını kaybettiğini veya ciddi hastalıklara yol açtığını belirtmektedir. Bakanlığının aktardığı bilgilere göre teşhis; klinik belirtiler, fiziksel muayene ve kan testleri ile konulmaktadır. Lyme hastalığının antibiyotiklerle tedavi edildiği, tedavi süresi ve kullanılan antibiyotikler, hastalığın evresine ve şiddetine göre değişiklik gösterebilmektedir. Hastalık zamanında tedavi edilmezse ciddi sağlık sorunlarına yol açabilmektedir. Bunlar arasında deri döküntülerinin vücuda yayılması, yüz felci, beyin zarı iltihabı nedeniyle şiddetli baş ağrısı ve ense sertliği, büyük eklemlerde ağrı ve şişlik, kalp çarpıntısı ve baş dönmesi yer almaktadır. Üstelik bu konuda Türkiye'de yeterli uzman olmadığı da belirtilmektedir.

Bu çerçevede halk sağlığı açısından ölümcül sonuçlara varan bu konunun; etraflıca araştırılması, etkili ve kalıcı çözümlerin tespiti ve bir an önce hayata geçirilip halk nezdinde oluşan tedirginliğin giderilmesi önem arz etmektedir.

Bu bağlamda;

1. 2025 yılında kaç Kırım Kongo Kanamalı Ateşi (KKKA) hastalığı vakası yaşanmıştır? Kaçı ölümlle sonuçlanmış, kaçının tedavisi devam etmektedir? Bu vakıaların il bazlı dağılımı nedir?
2. Toplu yaşam, sosyal donatı, dinleme ve eğlence alanlarında hastalığın bulaş hızı ve kenenin hareket alanı dikkate alınarak yaşanması muhtemel vakıalara karşı Bakanlık olarak ne tür tedbirler alınmaktadır? Bu hususta diğer ilgili paydaşlarla bir iş birliğiniz var mıdır?
3. Uzman uyarıları dikkate alınarak halk sağlığını korumak bakımından konuyu araştırmaya ve çözüm yolları geliştirmeye yönelik Bakanlığınız tarafından organize

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 Faks: 0 (312) 420 24 76 E-Mail: cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

30160

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

edilen ve konunun uzmanlarından oluşan bir Bilim Kurulu oluşturulmuş mudur? Şayet varsa hangi -kamu/özel- kurum ve kuruluşlardan destek alınmaktadır?

4. Söz konusu Bilim Kurulun çalışmaları ve araştırmaları hangi aşamada? Hastalığa karşı etkin tedbir almak bakımından koruyucu aşı, spesifik bir ilaç veya diğer tedavi yöntemleri gibi çalışmalar var mıdır? Bu hususta kamuoyunu bilgilendirmeyi düşünüyor musunuz?
5. Kırım Kongo Kanamalı Ateşi hastalığının kontrolüne yönelik kişisel korunma önlemlerinin alınması ve hastalığın kontrolü için vatandaşlarımızın hastalık ve korunma önlemleri konusunda bilgilendirilmesi ve toplumda farkındalık oluşturulması bakımından ne tür çalışmalar yapılmaktadır? Bu konuda yeterince uzman doktor ve personel mevcut mudur?

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 **Faks:** 0 (312) 420 24 76 **E-Mail:** cem.avsar@tbmm.gov.tr
Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA